

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.688/5/2024.

A tanács tagjai: Pulainé Dr. Horváth Hajnalka közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Gulyás Richárd közbeszerzési biztos és Dr. Fáry Zoltán közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Állami Számvevőszék
(Budapest, Apáczai Csere János u. 10.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Bordás Ádám, kamarai jogtanácsos

A beszerző: Magyar Vízilabda Szövetség
(Budapest, Margitsziget Hajós Alfréd Uszoda)

A beszerző képviselője: Dr. Gyenes Edina ügyvéd
(Dunakeszi, Bajcsy-Zsilinszky utca 1.)

A kérelmezett: Breitling Sport Kft.
(Zalaegerszeg, Ady Endre utca 4.)

A beszerzés tárgya, értéke: Sportruházat beszerzésére kötött keretszerződés (szerződéskötés időpontja: 2020.09.11.), nettó 16.048.670.-Ft – Kbt. mellőzése
Sportruházat beszerzésére kötött keretszerződés (szerződéskötés időpontja: 2022.03.17.), nettó 15.156.331.-Ft – Kbt. mellőzése

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a beszerző megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 15. § (1) bekezdés b) pontjára, valamint a Kbt. 21. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 4. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság megállapítja az ajánlatkérő és a kérelmezett között árubeszerzés tárgyában a 2020. 09. 11. napján létrejött és 2021. 04. 14. napján módosított, valamint a 2022. 03. 17. napján létrejött keretszerződések semmisségét.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a tárgyi keretszerződések tekintetében az eredeti állapot nem állítható helyre.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben a terhére megállapított jogsértésekkel összefüggésben 2.000.000.-Ft, azaz kettőmillió forint, a szerződés érvénytelensége

jogkövetkezményeként az ajánlatkérővel szemben további 1.000.000.-Ft, azaz egymillió forint, a kérelmezettel szemben pedig 500.000.-Ft, azaz ötszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja a beszerzőt és a kérelmezettet, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítsék.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A beszerző, mint kedvezményezett az Emberi Erőforrások Minisztériuma (a továbbiakban: EMMI) részéről

- a 2020. október 27-án kelt, IX/1403-2/2020. számú támogatói okirat szerint 19.500.000.-Ft támogatásban részesült, melynek 6.18. pontja a közbeszerzési eljárás - szükség szerinti - lefolytatásának a kötelezettségét írta elő a beszerző részére, az EMMI tájékoztatása mellett,
- a 2021. március 5-én kelt, IX/366-2/2021. számú támogatói okirat szerint 19.500.000.-Ft támogatásban részesült, melynek 6.18. pontja a közbeszerzési eljárás - szükség szerinti - lefolytatásának a kötelezettségét írta elő a beszerző részére, az EMMI tájékoztatása mellett,
- a 2021. június 25-én kelt, IX/4199-2/2021. számú támogatói okirat szerint 600.000.000.-Ft támogatásban részesült, melynek 10.5 pontja a közbeszerzésekre vonatkozó jogszabályok betartásának kötelezettségét írta elő, mely a támogatói okirat aláírásával a kedvezményezett részéről elfogadásra került,
- a 2021. július 7-én kelt, IX/213-3/2021. számú támogatói okirat szerint 145.500.000.-Ft támogatásban részesült, melynek 6.18. pontja a közbeszerzési eljárás - szükség szerinti - lefolytatásának a kötelezettségét írta elő a beszerző részére, az EMMI tájékoztatása mellett.
- a 2022. 04. 04.-én kelt, IX/185-3/2022. számú támogatói okiratban foglaltak szerint 130.000.000.-Ft támogatásban részesült, melynek 6.18. pontja a közbeszerzési eljárás - szükség szerinti - lefolytatásának a kötelezettségét írta elő a beszerző részére, az EMMI tájékoztatása mellett.
- a 2022. 05. 23.-án kelt, IX/564-2/2022. számú támogatói okiratban foglaltak szerint 19.500.000.-Ft támogatásban részesült, melynek 6.18. pontja a közbeszerzési eljárás - szükség szerinti - lefolytatásának a kötelezettségét írta elő a beszerző részére, az EMMI tájékoztatása mellett.

2. A támogatói okiratok bevezető rendelkezéseikben rögzítették, hogy – egyebek mellett - a támogatás az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Áht.), az államháztartási törvény végrehajtására kiadott 386/2011. (XII.13.) Korm. rendelet

(továbbiakban Ávr.), valamint az állami sportcélú támogatások felhasználásáról és elosztásáról szóló 474/2016. (XII.27.) Korm. rendeletben (továbbiakban: 474/2016. R.) foglaltak figyelembe vételével kerül folyósításra.

3. A beszerző és a kérelmezett 2020. szeptember 11. napján szállítási keretszerződést kötöttek, mely szerint a szerződés aláírásától számított 3 év határozott időtartamra vonatkozóan a kérelmezett a beszerző megrendelésére a szerződésben rögzített kedvezményes áron és feltételekkel biztosít sportruházatot. Az árlista szerinti szerződéses becslött érték 76.169.600 Ft volt. A keretszerződés módosítására 2021. április 14. napján került sor. 2021. évben a keretszerződésből eredő megrendelések alapján a beszerző mindösszesen 109.904.596.-forintot fizetett meg a kérelmezett részére, melynek elszámolása a kapott támogatások terhére az alábbi táblázat alapján megtörtént.

Számlasz.	Számla kelte	Teljesítés dátum	Utolsó kifizetés napja	Könyvelt bruttó	Számla nettó összege	EMMI támogatás száma	elszámolt összeg br.	Sportfejlesztési program száma	elszámolt összeg br.
BS-2020-13	2021.04.01	2021.04.01	2021.04.07	35 656 139	28 075 700	IX/1403-2.2020	2 500 000	SFP00407/2019/EMMI	31 991 582
BS-2020-15	2021.04.22	2021.04.22	2021.04.29	9 392 349	7 395 550	IX/1403-2.2020	922 991	SFP00407/2019/EMMI	6 472 559
BS-2020-26	2021.07.07	2021.07.07	2021.07.08	6 995 795	5 508 500	IX./213-3/2021	6 707 360	SFP00507/2020/EMMI	288 435
BS-2020-31	2021.08.17	2021.08.17	2021.08.27	251 460	198 000	IX./366-2/2021	251 460	-	-
BS-2020-28	2021.08.13	2021.08.13	2021.08.24	9 729 470	7 661 000	IX.4199-2/2021	8 916 436		
BS-2020-35	2021.08.25	2021.08.25	2021.08.26	1 083 564	853 200	IX.4199-2/2021	1 083 564		
Breitling Sport Kft-től beszerzett 2021. évi teljesítésű sportruházatra elszámolt támogatások összesen:							20 381 811 /16 048 670		

A 2020.09.11-én létrejött keretszerződés alapján a beszerző a kérelmezett részére mindösszesen legalább nettó 16.048.670.-Ft-ot fizetett meg, amelynek elszámolása a fenti táblázatban rögzített támogatói okiratok terhére történt a táblázatban rögzített számlák alapján.

4. A beszerző és a kérelmezett között 2022. március 17. napján újabb szállítási keretszerződés jött létre határozott időtartamra 2024. október 22. napjáig. Ezen keretszerződés keretében a 2022. 03.28-án BS-2020-46 sorszámon, 46.026.235.-Ft bruttó összegről kiállított számla alapján annak összegéből a beszerző 15.000.000.-Ft-ot a IX/185-3/2022. számú támogatói okirat terhére számolt el. A 2022. 04. 11-én BS-2020-48 sorszámon, 48.216.820 Ft bruttó összegről kiállított számla összegéből a beszerző 748.540 Ft-ot a IX/366-2/2021. számú támogatói okirat terhére, illetve 3.500.000 Ft-ot a IX/564-2/2022. számú támogatói okirat terhére számolt el.

A 2022.03.17-én létrejött keretszerződés alapján a beszerző a kérelmezett részére mindösszesen legalább nettó 15.156.331.-Ft összegben teljesített kifizetést, amelynek elszámolása a fentiekben rögzített támogatói okiratok terhére történt.

5. A hivatalbóli kezdeményező 2024. március 26. napján indította meg a beszerzőnél a „Támogatásban részesülő sportszövetségek, sportegyesületek és sportvállalkozások gazdálkodásának ellenőrzése” című ellenőrzését.

A hivatalbóli kezdeményezés

6. A kezdeményező a 2024. október 24. napján a Kbt. 152. § (1) bekezdés b) pontja alapján benyújtott kezdeményezésében kifejtette, hogy az általa folytatott ellenőrzés során jutott tudomására a vélt jogsértés mellyel a beszerző megsértette a Kbt. 4. § (1) bekezdésében foglaltakat. Álláspontja szerint a Kbt. 5. § (4) bekezdésére tekintettel a beszerző a támogatói okiratok aláírásával szerződéses kötelezettségként vállalta, hogy adott esetben közbeszerzési eljárást folytat le. Álláspontja szerint a beszerző és a kérelmezett között 2020. 09.11-én sportruházat beszerzésére létrejött szállítási keretszerződés megkötését megelőzően a beszerző köteles lett volna közbeszerzési eljárás lefolytatására. Hivatkozott arra, hogy a beszerző a Kbt. szerinti ajánlatkérő, a Közbeszerzési Hatóság által az ajánlatkérő szervezetekről vezetett nyilvántartásban a jogalap tekintetében a Kbt. 5. § (4) bekezdése szerinti ajánlatkérőnek minősül, EKR azonosítója: EKRSZ_777259631 <https://ekr.gov.hu/portal/ajanlatkero/ajanlatkero-nyilvantartas/8798796412208/reszletek>. A beszerzés – a rendelkezésre álló adatok alapján – meghaladta a tárgyban árubeszerzésre irányuló közbeszerzési értékhatárt, és az árubeszerzés közbeszerzési kötelezettsége alól kivételi szabály nem ad felmentést.

A kezdeményező hivatkozott arra, hogy a feltételezett jogsértő esemény (közbeszerzési eljárás mellőzése) megtörténtének időpontja a keretszerződések aláírásának időpontja, a jogsértés ténye, a kötelező közbeszerzési eljárás mellőzésével végzett beszerzés esetében a szerződés megkötésével bekövetkezik. A jogsértő esemény megtörténtéről való tudomásszerzés időpontja a hivatalbóli kezdeményező a folyamatban lévő ellenőrzése során 2024. 05. 08.-án a beszerző adatszolgáltatása alapján szerzett tudomást a jogsértő eseményről, és a rendelkezésre bocsátott adatok, dokumentumok alapján tette meg értékelését.

7. Kezdeményezése szerint a beszerző a Kbt. 5. § (4) bekezdése alapján, a Kbt. 8. § (1)-(2) bekezdéseire, a Kbt. 17. § (2) bekezdésére, valamint a Kbt. 21. § (1) bekezdésére tekintettel megsértette a Kbt. 4. § (1) bekezdését akkor, amikor a fenti jogszabályi rendelkezéseket figyelmen kívül hagyva a szállítási keretszerződése tekintetében nem folytatott le közbeszerzési eljárást. Ezért a hivatalbóli kezdeményező kérte a Döntőbizottságot, hogy – amennyiben annak a feltételei fennállnak a fentiekben részletezett kezdeményezésben megjelölt jogsértést állapítsa meg és szabjon ki bírságot a beszerzővel szemben.

A főkönyvi adatok alapján a 2021. évben a kérelmezettől bruttó 109.904.596 Ft, a 2022. évben bruttó 267.255.688 Ft összegű beszerzést eszközölt a beszerző a megkötött keretmegállapodások alapján, ugyanakkor a 2021. teljesítésű kiadások nettó értékének összegei, amelyek a központi költségvetés (EMMI támogatások) terhére kerültek elszámolásra, a hivatalbóli kezdeményező ellenőrzéséhez rendelkezésre álló dokumentumok tanúsága szerint is meghaladták együttesen – legalább – a közbeszerzés nemzeti értékhatárát, a 15.000.000.- Ft nettó értéket a vizsgált esetekben a nettó 16.048.670.-Ft-ot. A hivatalbóli kezdeményező szerint a rendelkezésére álló számlák és főkönyvi kivonat alapján a beszerző a 2022. 03. 17.-én kötött keretszerződés alapján teljesített és a kezdeményező által vizsgált megrendelések ellenértékét legalább 19.248.540 Ft összegben, azaz a közbeszerzés 2022. évi nemzeti értékhatárát, a 15 millió forintot meghaladó összegben a támogató okiratok szerinti támogatás terhére számolta el, és a támogatói okiratok előírták számára a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettségét.

A beszerző észrevétele

8. A beszerző észrevételében úgy nyilatkozott, hogy nem tartozik a Kbt. 5. § (1) bekezdés hatálya alá, így vonatkozásában a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettségét kizárólag a kapott támogatás (Kbt. 5. § (2)-(3) bekezdés), illetve annak önkéntes vállalása (Kbt. 5. § (4) bekezdés) alapozhatta volna meg. Előadta, hogy mivel a kezdeményezéssel érintett beszerzések sportruházat beszerzésére irányultak és árubeszerzésnek minősülnek, továbbá építési beruházáshoz sem kapcsolódnak, így nem alapozhatják meg a Kbt. 5. § (2) bekezdés hatálya alá tartozást, és így közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettségét. Állította, hogy esetében a Kbt. 5. § (3) bekezdés hatálya alá tartozás szintén nem állhat fenn, tekintettel arra, hogy az a szerződéskötés időpontjában nem volt hatályban. A Kbt. 5. § (4) bekezdése alapján a Kbt. rendelkezéseit köteles betartani az a Kbt. 5. § (1)-(2) bekezdés hatálya alá nem tartozó szervezet, amely a Kbt. szerinti közbeszerzési eljárás lefolytatását önként vagy szerződésben vállalja, illetve számára jogszabály közbeszerzési eljárás lefolytatását kötelezővé teszi. Előadta, hogy a Kbt. 5. § (4) bekezdés alapján az ajánlatkérő saját döntése a (önkéntes, illetve szerződéses), illetve egyéb jogszabályi előírás keletkeztethet közbeszerzési kötelezettséget, ez azonban nem értelmezhető úgy, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettségét valamennyi beszerzése vonatkozásában, időbeli korlátozás nélkül, visszavonhatatlanul vállalja. A Kbt. 5. § (4) bekezdése lehetővé teszi azt, hogy az ajánlatkérő akár csak egy bizonyos beszerzése vonatkozásában vállalja a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettségét. Úgy nyilatkozott, hogy nem hozott olyan döntést és nem tett olyan nyilatkozatot, amellyel a közbeszerzési eljárások lefolytatásának kötelezettségét általánosságban, vagy kifejezetten a tárgyi eljárások vonatkozásában vállalta volna. Egyéb jogszabályi kötelezés hiányában nem kívánta a Kbt. rendelkezéseit alkalmazni a tárgyi szerződés vonatkozásában.

9. Idézte a támogatói okiratban a közbeszerzés lefolytatására utaló részeket. Ennek alapján állította, hogy a támogatói okirat rendelkezései nem értelmezhetőek a közbeszerzési eljárás kötelező lefolytatására vonatkozó – Kbt. 5. § (4) bekezdés szerinti – szerződéses előírásként. Véleménye szerint ezen értelmezést a „szükség szerint” szófordulat kizárja, egyértelműen jelölve, hogy felek egybehangzó akarata szerint közbeszerzési eljárást csak abban az esetben kell lefolytatni, amennyiben azt Kbt. szabályai kötelezővé teszik. Mindezek alapján a keretszerződés vonatkozásában a Kbt. 5. § (1)-(4) bekezdései alapján nem volt köteles közbeszerzési eljárás lefolytatására, így a Kbt. 4. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét sem sérthette meg, ezért kérte a jogsértés hiányának a megállapítását.

A kérelmezett észrevétele

10. A kérelmezett észrevételt nem tett.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

11. A Döntőbizottság a Kbt. 150. § (1) bekezdése alapján a D.687/2024. és D.688/2024. iktatószám alatt nyilvántartásba vett kezdeményezések tárgyában indult jogorvoslati eljárásokat egyesítette a D.688/2024. iktatószámon. Ezt követően megállapította, hogy a beszerző 2020. szeptember 11-én, majd 2022. március 17-én kötötte meg a keretszerződéseket, ezért a Kbt. és a vonatkozó jogszabályok ezen időpontban hatályos szabályai alapján vizsgálta érdemben a kezdeményezést, míg a jogorvoslati eljárást a Kbt. 197. § (14) bekezdése alapján a kezdeményezés benyújtásakor hatályos jogszabályok alapján folytatta le.

12. A Döntőbizottságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a beszerző megsértette-e a Kbt. 4. §-át, amikor a beszerzéseit úgy valósította meg, hogy előtte nem folytatott le közbeszerzési eljárást.

A keretszerződések aláírásakor hatályos Kbt. 4. § (1) bekezdése szerint a 15. § (1) bekezdése szerinti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési szerződés, illetve építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötése érdekében az 5-7. §-ban ajánlatkérőként meghatározott szervezetek az e törvény szerinti közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárást kötelesek lefolytatni.

A Kbt. 4. § (2) bekezdése értelmében a közbeszerzési szerződés megkötésére közbeszerzési eljárást, építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötésére koncessziós beszerzési eljárást kell lefolytatni.

A fenti jogszabályi rendelkezésekből következően a közbeszerzési eljárás lefolytatása kötelező abban az esetben, ha a Kbt.-ben rögzített alábbi négy együttes feltétel megvalósul: 1. a Kbt. 5-7. § szerinti ajánlatkérő szervezet, 2. a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozó beszerzési tárgy tekintetében, 3. legalább a nemzeti közbeszerzési értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű, 4. visszterhes szerződést köt. Ezen együttes feltételek közül, bármely feltétel nem teljesülése kizárja a közbeszerzési eljárás alkalmazásának kötelezettségét, emiatt a Döntőbizottság az egyes feltételek meglétét külön-külön vizsgálta.

13. A Döntőbizottság elsőként azt vizsgálta, hogy a beszerző a Kbt. 5-7. §-ai alapján ajánlatkérő szervezetnek minősül-e.

A Kbt. 5. § (4) bekezdése szerint e törvény rendelkezését köteles betartani az az (1)–(2) bekezdés hatálya alá nem tartozó szervezet, amely e törvény szerinti közbeszerzési eljárás lefolytatását önként vagy szerződésben vállalja, illetve számára jogszabály közbeszerzési eljárás lefolytatását kötelezővé teszi.

Az Áht. 52. §-a szerint:

(1) A költségvetési támogatások felhasználását – ha ennek a közbeszerzésekről szóló törvény szerinti feltételei fennállnak – közbeszerzés alkalmazásához kell kötni.

(2) A költségvetési támogatás nem köthető olyan feltételhez, hogy a közbeszerzési eljárás ajánlattevőjét előzetesen válasszák ki. Ez a rendelkezés nem zárja ki, hogy a támogatási igény elbírálását megelőzően közbeszerzési eljárás kerüljön megindításra, vagy a támogató annak megindítását határozza meg a költségvetési támogatás feltételeként.

(3) A támogató a támogatási döntésre vonatkozó tájékoztatásban a támogatási szerződés megkötésének feltételeként előírhatja a támogatási szerződéskötést megelőzően közbeszerzési eljárás lefolytatását vagy a támogatási szerződésben a közbeszerzési eljárás megindításának előfeltételéül a közbeszerzési dokumentumok ellenőrzését és annak megindítását a támogató egyetértéséhez kötheti.

Az Ávr. 91/A. §-a szerint a költségvetési támogatás szabályszerű felhasználása érdekében a kedvezményezett közbeszerzési eljárást és más beszerzési eljárást úgy köteles lefolytatni, hogy az a költségvetési támogatás ésszerű és hatékony felhasználását biztosítsa.

A 474/2016. R. 26. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a támogató a beszámoltatás során ellenőrzi, hogy a költségvetési támogatás felhasználása során a kedvezményezett a közbeszerzési értékhatárt elérő beszerzések, beruházások, szolgáltatás megrendelések kapcsán a közbeszerzést lebonyolította-e. Az ennek megállapításához szükséges dokumentumokat a kedvezményezett a közbeszerzési eljárás befejezését követően – legkésőbb az elszámolással egyidejűleg – nyújtja be a támogató részére. A kedvezményezett e kötelezettségéhez

kapcsolódóan benyújtandó dokumentumok körét és a benyújtás határidejét a támogatási szerződésben kell meghatározni.

A fenti jogszabályi előírásokra tekintettel megállapítható, hogy a támogatói okiratokban a „szükség szerint” szófordulat arra irányult, hogy a beszerző a támogatás felhasználása során a szerződéses érték függvényében közbeszerzési vagy beszerzési eljárást köteles lefolytatni, különös tekintettel a közpénzek átlátható, szabályszerű felhasználásának jogszabályi előírásaira és elvárásaira.

A Döntőbizottság az irányadó jogszabályok és a rendelkezésére álló iratok alapján megállapította, hogy a beszerző a Kbt. 5. § (4) bekezdése alapján, mivel arra szerződésben vállalt kötelezettséget, és jelen esetben a támogatásból megvalósult beszerzései tekintetében ajánlatkérőnek minősül.

14. A Döntőbizottság másodikként azt vizsgálta, hogy a keretszerződések vonatkozásában a visszterhesség megállapítható-e.

A Döntőbizottság a rendelkezésére álló iratok vizsgálata alapján megállapította, hogy a beszerző a szállítási keretszerződés alapján történt megrendelések esetében ellenszolgáltatást teljesített, ezért a szállítási keretszerződések visszterhesnek minősül.

15. A Döntőbizottság harmadikként azt vizsgálta, hogy a keretszerződések tárgyai beleillenek-e a közbeszerzési tárgyak valamelyikébe.

A Kbt. 8. § (1) bekezdése szerint közbeszerzésnek minősül a közbeszerzési szerződés, valamint az építési vagy szolgáltatási koncesszió e törvény szerinti megkötése. A közbeszerzési szerződés tárgya árubeszerzés, építési beruházás vagy szolgáltatás megrendelése lehet.

A Kbt. 8. § (2) bekezdése szerint az árubeszerzés forgalomképes és birtokba vehető ingó dolog tulajdonjogának vagy használatára, hasznosítására vonatkozó jognak – vételi joggal vagy anélkül történő – megszerzése az ajánlatkérő részéről.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a szállítási keretszerződésekkel a beszerző sportruházatot rendelt meg a kérelmezettől, ezért a Kbt. 8. § (2) bekezdése alapján árubeszerzésnek minősülnek a keretszerződések tárgyai.

16. A Döntőbizottság negyedikként azt vizsgálta, hogy a kérelmezettel kötött keretszerződés alapján történt és a támogatással érintett megrendelések értéke meghaladta-e a közbeszerzési értékhatárt.

A Kbt. 15. §-a szerint:

(1) A közbeszerzési és koncessziós beszerzési eljárások értékhatára:

a) európai uniós jogi aktusban meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: uniós értékhatárok);

b) a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: nemzeti értékhatárok).

(2) Az uniós értékhatárokat időszakonként az Európai Bizottság állapítja meg és teszi közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

(3) Az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó nemzeti értékhatárokat a központi költségvetésről szóló törvényben évente kell meghatározni.

(4) A 3. mellékletben meghatározott szociális és egyéb szolgáltatások esetében a szolgáltatási koncessziókra vonatkozó nemzeti értékhatár nem kerül meghatározásra, az ajánlatkérőknek az

uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű szolgáltatási koncesszió esetében kell e törvény szerint eljárnia.

(5) A Közbeszerzési Hatóság az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó uniós értékhatárokat, valamint nemzeti értékhatárokat minden év elején közzéteszi honlapján. Ennek során az uniós értékhatárok forintban meghatározott összegét az Európai Bizottságnak az uniós értékhatárok nemzeti valutákban meghatározott összegére vonatkozó, az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett közleményének megfelelően kell feltüntetni.

A Kbt. 21. § (1) bekezdése szerint az uniós értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzési eljárásokra a Második Részt, az ezek alatti és egyben a nemzeti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési eljárásokra a Harmadik Részt alkalmazva kell eljárni, kivéve, ha e törvény másként rendelkezik. Jogszerűen jár el az ajánlatkérő akkor is, ha e törvény valamely közbeszerzés megvalósítására – ideértve a 3. melléklet szerinti szociális és egyéb szolgáltatások igénybevételére irányuló közbeszerzési eljárásokat is – a Harmadik Rész alkalmazását rendeli, az ajánlatkérő azonban a Második Rész szabályait alkalmazva folytatja le a közbeszerzési eljárást.

A Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény 70. § (1) bekezdés a) pontjára, melynek értelmében a nemzeti közbeszerzési értékhatár – kivéve a közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó értékhatár – 2020. január 1-jétől 2020. december 31-éig árubeszerzés esetében 15.000.000.- forint volt. Árubeszerzés és szolgáltatásmegrendelés esetén a Kbt. 5. §-a szerinti egyéb ajánlatkérő esetében az uniós értékhatár 214.000.- euró, azaz 68.171.840.- forint volt.

A 2021-ben irányadó értékhatárok változatlanok voltak. A 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 74. §-ában foglaltak szerint 2021. január 1-jétől 2021. december 31-éig tartó időszakra a nemzeti közbeszerzési értékhatár árubeszerzés esetén 15.000.000.-Ft volt, míg az uniós értékhatár a Kbt. 5. §-a szerinti egyéb ajánlatkérő esetében 214.000.- euró, azaz 68.171.840.- forint volt.

A 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény a 74. §-ában állapította meg a 2022 január 1-jétől 2022. december 31-éig tartó időszakra a nemzeti közbeszerzési értékhatárokat. A 2021. évre meghatározott értékhatárokhoz viszonyítva a nemzeti értékhatárok nem változtak, árubeszerzés esetében 15 000 000 forint maradt, míg az uniós értékhatár 75.245.700.-Ft-ra emelkedett.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a 2021-ben megvalósított és közbeszerzési kötelezettséggel érintett beszerzések értéke nettó 16.048.670.-Ft volt, míg 2022-ben nettó 15.156.331.-Ft volt, ami meghaladta a 2021. valamint 2022. évekre vonatkozó nemzeti közbeszerzési értékhatárt.

17. A Döntőbizottság a fentiek figyelembe vételével megállapította, hogy mind a négy feltétel teljesült, és ezért a beszerzőnek a keretszerződésekre vonatkozóan valamely, a Kbt. szerinti közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatnia, ezért jogsértően mellőzte a közbeszerzési eljárás lefolytatását. A beszerző e magatartásaival megsértette a Kbt. 15. § (1) bekezdés b) pontjára és a Kbt. 21. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 4. § (1) bekezdését.

18. Fentiek szerint a Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét, továbbá a Kbt. 165. § (2) bekezdés g-h) pontjai alapján a Döntőbizottság megállapította a keretszerződések semmisségét, valamint, hogy a keretszerződések semmisségére tekintettel az érvénytelenség jogkövetkezményei alkalmazása körében az eredeti állapot nem helyreállítható.

19. A Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki, ha a jogsértés közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg.

A Kbt. 165. § (7) bekezdése szerint a (6) bekezdésben meghatározott bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetén a jogorvoslattal érintett rész értékének, a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése esetén a szerződés értékének legfeljebb 15%-a.

A Kbt. 165. § (7b) bekezdése szerint a 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés megállapítása esetén, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság megállapítja, hogy az eredeti állapot helyreállítása a szerződés érvénytelensége jogkövetkezményei alkalmazása körében nem lesz lehetséges, a (6)-(7) bekezdésben foglaltakon túl további bírságot szab ki, amelynek összege - az eset összes körülményét figyelembe véve - legfeljebb a szerződés értékének 15%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

20. A Döntőbizottságnak abban nem volt mérlegelési lehetősége, hogy bírságot szabjon-e ki a beszerzővel szemben, mivel a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja alapján arra a terhére megállapított jogsértés miatt köteles volt. A bírság összegének megállapítása során a Kbt. 165. § (7) bekezdésében foglaltakkal összefüggésben rögzítendő, hogy a támogatások terhére elszámolt szerződéses érték mindösszesen 31.205.001.-Ft volt (16.048.670.-Ft +15.156.331.-Ft).A Döntőbizottság a bírság mértékének megállapítása során figyelembe vette a jogsértés súlyát, a közbeszerzés mellőzése az egyik legsúlyosabb jogsértés, amely a Kbt. alapelvei és tételes jogi előírásai figyelmen kívül hagyásával jár. A Döntőbizottság azt is figyelembe vette, hogy a jogsértés utólag nem reparálható, a keretszerződések megkötésre kerültek, ellenértékét pedig a beszerző kifizette a kérelmezett részére, valamint azt is, hogy a beszerzés támogatásból valósult meg és a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat. A Döntőbizottság figyelembe vette, hogy a jogsértés óta viszonylag hosszú időtartam telt el, továbbá nem értékelte a nem releváns Kbt. 165. § (11) bekezdés c-d) pontjait, valamint nem talált arra utaló körülményt, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

21. A semmisség alapján alkalmazandó jogkövetkezmény tekintetében a Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 165. § (6) bekezdése alapján kiszabandó közigazgatási bírság a Kbt. hivatkozott rendelkezései alapján elkülönül a Kbt. 165. § (7b) bekezdése szerinti bírságtól. A bírság kiszabásának alapjául jelen esetben az szolgál, hogy a semmis szerződés alapján a felek a teljesítést megkezdték, a szerződés teljesítése megtörtént és az érvénytelenség jogkövetkezményei körében az eredeti állapot nem állítható helyre. A jogalkotó e körben azt rendelte szankcionálni, hogy a közbeszerzési eljárás mellőzésével a felek szerződést kötöttek egymással, amelynek alapján a szerződés teljesítése visszafordíthatatlanul megkezdődött, folyamatban van, illetve lezajlott. A Döntőbizottság a csatolt iratok alapján megállapította, hogy a szerződés alapján a kérelmezett az árut szolgáltatatta, annak alapján a beszerző a szerződéses ellenértéket kifizette a részére, így az eredeti állapot nem állítható helyre. A Kúria Kfv.II.37.434/2017/12. számú ítéletében elvi élel mondta ki, hogy a közbeszerzési jogsértésért való felelősség objektív, a Döntőbizottságnak nem kell vizsgálnia, hogy mely okból, vagy milyen vélekedés alapján nem kerültek betartásra a közbeszerzési szabályok. Ebből eredően a jogsértő szerződést kötő, illetve teljesítő mindkét féllel, vagyis az ajánlatkérővel és a kérelmezettel szemben is bírságot szabott ki a Döntőbizottság, a Kbt. 165. § (7b) pontja szerinti bírság mértékénél ugyanakkor figyelembe vette a szerződéses értéket, valamint a szerződés időtartamát. Kiemelten értékelte továbbá, hogy jelen esetben a közpénzek felhasználásának átláthatósága szenved csorbát, a közpénzek felhasználásának gazdaságossága ellenőrzése hiúsult meg a jogsértés által. Fentiek alapján az eset összes körülményét figyelembe véve a rendelkező részben meghatározott mértékű bírságot szabta ki, amelynek összegszerűsége tekintetében a felek között nem tett különbséget, tekintettel arra, hogy a semmis szerződés megkötéséhez vezető folyamatban való részvállalásuk tekintetében eltérést nem tártak fel. A bírság összegének megállapítása során a Kbt. 165. § (7) bekezdésében foglaltakkal összefüggésben rögzítendő, hogy a támogatások terhére elszámolt szerződéses érték mindösszesen 31.205.001.-Ft volt (16.048.670.-Ft +15.156.331.-Ft). A Döntőbizottság a bírság mértékének megállapítása során figyelembe vette a Kbt. 165. § (11) bekezdésében foglaltakkal összefüggésben a szerződés értékét, azt, hogy a szerződés megkötésére közbeszerzés mellőzésével került sor, amely az egyik legsúlyosabb jogsértés, amely a Kbt. alapelvei és tételes jogi előírásai teljes semmibe vételével jár együtt. A Döntőbizottság azt is figyelembe vette, hogy a jogsértés utólag nem reparálható, a szerződés megkötésre került, ellenértékét pedig a beszerző kifizette a kérelmezett részére. A Döntőbizottság figyelembe vette, hogy a jogsértés óta viszonylag hosszú időtartam telt el, továbbá nem értékelte a nem releváns Kbt. 165. § (11) bekezdés c-d) pontjait, valamint nem talált arra utaló körülményt, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

22. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Ákr. 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárás költségekről.

23. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(6) bekezdésein alapul.

24. A határozat ellen a Kbt. 170. § alapján indítható közigazgatási per. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a Kp. 13. § (3) bekezdésének a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdésének b) pontja alapján kötelező.

A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2025. január 6.

Pulainé Dr. Horváth Hajnalka sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Gulyás Richárd sk
közbeszerzési biztos

Dr. Fáy Zoltán sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Beszerző jogi képviselője, kizárólag elektronikus úton
2. Kérelmezett kizárólag elektronikus úton
3. Kezdeményező képviselője, kizárólag elektronikus úton
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága, kizárólag elektronikus úton
5. Nemzeti Fejlesztési Központ, kizárólag elektronikus úton